

Nakladanie so splaškovými vodami

- Splaškovou odpadovou vodou je použitá voda z obydľí a služieb, vzniká z ľudského metabolizmu a činností v domácnostiach, kúpeľní, stravovacích zariadení a iných podobných zariadení. Za splaškovú odpadovú vodu a jej likvidáciu zodpovedá jej producent.
- Povinnosť zákonného nakladania s odpadovými vodami určuje Zákon č. 364/2004 Z. z. ([Zákon o vodách](#)). Podľa neho možno odpadové vody z rodinného domu vypúšťať do verejnej kanalizácie, akumulovať vo vodotesnej žumpe, alebo čistiť v domovej čistiarni odpadových vôd.
- Zákon jednoznačne zakazuje vypúšťať obsah žump do povrchových alebo podzemných vôd, a tým znečisťovať životné prostredie. Odpadové vody z objektov, ktoré nie sú napojené na verejnú kanalizáciu a sú zachytávané v žumpách, je vlastník prípadne užívateľ povinný odvážať za účelom konečného zneškodnenia na vyhovujúcu čistiareň odpadových vôd (ČOV).
- Každý užívateľ nehnuteľnosti je povinný pri prípadnej kontrole nakladania s odpadovými vodami predložiť hodnoverný doklad o spôsobe nakladania so splaškovými vodami - doklad o vývoze fekálnym vozidlom, doklad z ČOV, platný certifikát malej ČOV.
- Majitelia nehnuteľností, ktorí majú zriadené žumpy s vypúšťaním do budovaných trativodov, do potokov, na polia, do dažďových rigolov, aktívne ohrozujú životné prostredie. Nelegálne vypúšťanie odpadových vôd zo žump do voľnej prírody má za následok okrem porušovania zákonov aj ohrozenie všetkých zložiek životného prostredia – vody, pôdy, vzduchu.
- Negatívny vplyv nesprávneho nakladania s odpadovými vodami sa môže prejavíť v priamom ohrození zdravia obyvateľstva, v zhoršení celkového stavu životného prostredia tvorbou a šírením nepríjemného zápachu, v znečisťovaní podzemných vôd a vôd, do ktorých je odpad priamo vypúšťaný.
- Nezákonné vypúšťanie odpadových vôd je riešené v zmysle platnej legislatívy podľa Zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách č. 442/2002 Z. z., § 40 ods. 2 písm. b), kde Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie uloží pokutu za priestupok uvedený v odseku 1 písm. e) do výšky 331 eur.

Vplyv na zdravie človeka a životné prostredie

Nekontrolovaných vývozoch žúmp a vypúšťaní odpadových vôd z nich do okolitého prostredia hrozia riziká, o ktorých často ľudia ani netušia. Dochádza jednak k biologickému znečisteniu, lebo splašky majú v sebe fekálne a mnohé iné baktérie, ktoré sú pre pitnú vodu nebezpečné – obzvlášť pre malé deti a ľudí s oslabenou imunitou.

Pokiaľ ľudia vypúšťajú na pozemok obsah žumpy alebo majú trativody, tak sa do odpadu a následne do pôdy a podzemnej vody dostávajú aj saponáty z práčky a ďalšie domáce chemikálie, ktoré ľudia vylievajú do odpadu a nachádzajú sa v prostriedkoch na umývanie podlahy, wc, kúpeľní a podobne. Ide často o vysoko toxické látky, a tak okrem biologického dochádza aj k chemickému znečisteniu okolitého prostredia.

Osobitnou kapitolou sú zvyšky liekov, ktoré sa v ľudskom organizme nespotrebnú a močom sa vylúčia, napríklad zvyšky liekov proti bolesti, hormonálnej antikoncepcie. Ak ľudia nedávajú robiť vývoz žumpy do čistiarní odpadových vôd, škodia tým hlavne sebe a svojim deťom. Znečisťujú si pôdu v záhradách, kde pestujú aj plodiny, ktoré konzumujú. Škodlivé látky a jedy prenikajú do podzemnej vody, ktorú priamo pijú, ak v obci nie je verejný vodovod.

Ľudia si síce niekedy dávajú robiť laboratórny rozbor kvality vody zo studne, ale z dôvodu ceny zvyčajne len základné parametre (dusičnany, dusitany, fosforečnany, tvrdosť), ktoré znečistenie všetkými chemickými látkami a biologickými organizmami neodhalia.

Ostatná novela zákona o vodovodoch a kanalizáciách zavádza preto povinnosť pripojiť sa – ak je to technicky možné a ekonomicky únosné – na verejnú kanalizáciu do konca roka 2021. Novela zákona ukladá aj povinnosť prevádzkovať žumpu podľa všetkých platných predpisov. Žiadne pokútne vypúšťanie obsahu do záhrady, na pole alebo len tak do zeme. Majiteľ sa o žumpu bude musieť dôkladne starať. Zákon prináša aj sankcie pre tých, ktorí ho nebudú dodržiavať, a to výške 330 eur, aj opakovane.

Čo môže urobiť každý?

Všímajte si vypúšťanie odpadových vôd do polí, na lúky, do záhrad, cestných a odvodňovacích rigolov, potokov a riek ... Prípady zaznamenajte a zašlite:

- Slovenskej inšpekcii životného prostredia,
- Okresnému úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie.

O prípadoch môžete upovedomiť aj miestne médiá.